QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)

BĦALA QORTI TA' ĠUDIKATURA KRIMINALI

MAĠISTRAT

DR RACHEL MONTEBELLO B.A. LL.D.

Kumpilazzjoni Nru.: 318/2023

Il-PULIZIJA

(Spettur Shaun Friggieri)

-Vs-

DYLAN SCHEMBRI

Illum, 30 ta' Ottubru 2023

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront ta' **DYLAN SCHEMBRI** ta' 29 sena, bin Emanuel Schembri u Josephine nee' Xuereb, imwieled Pieta' nhar 8 ta' Marzu 1994, residenti ġewwa 47, Anson, Fl1, Triq il Fuħħarin, Birkirkara u detentur tal-karta tal-identita' 128094M, li ġie akkużat talli bejn Ġunju 2019 u April 2023 f'dawn il-Gzejjer, b'diversi atti, ukoll jekk fi zminijiet differenti u li jiksru l-istess disposizzjoni tal-liġi u li ġew magħmulin b'riżoluzzjoni waħda;

1. Iffalsifikajt cedola, polza, ordni jew dokumenti ohra, illi meta jigu prezentati wiehed jista' jircievi bihom ħlas, jew jieħdu l-kunsinna ta' oggetti jew jiġbor depożitu jew rahan minn ufficju pubbliku, jew minn bank jew stabbiliment pubbliku iehor imwaqqaf jew maghruf b xi' att pubbliku tal-Gvern;

2. U aktar talli xjentament għamilt użu minn wahda mill-karti msemmijin;

3. U aktar talli ghamilt falsifikazzjoni f'att awtentiku u pubbliku, jew fi skrittura kummercjali jew ta' bank privat, b'falsifikazzjoni jew b'tibdil fl-iskrittura jew fil-firem billi ħloqt pattijiet, dispozizzjonijiet jew obbligi foloz jew ħelsien falz minn obbligi, jew billi ddaħalt dawn il-pattijiet, dispożizzjonijiet obbligi jew ħelsien minn obbligi f'dawk l-atti jew skritturi wara li jkunu gew iffurmati, inkella billi żidt jew biddilt klawsoli, dikjarazzjonijiet jew fatti, illi dawn l-atti jew skritturi kellhom ikollhom fihom jew kellhom jippruvaw;

4. U aktar talli xjentament ghamilt uzu minn att, kitba jew skrittura falza;

5. U aktar talli għamilt jew tajt dikjarazzjoni falza, jew ċertifikat falz;

6. U aktar talli sabiex tikseb xi vantaġġ jew benefiċċju għalik innifsek jew għal ħaddieħor, f 'xi dokumenti maħsub għal xi awtorita' pubblika, xjentement għamilt dikjarazzjoni jew stqarrija falza jew tajt tagħrif falz ;

7. U aktar talli b'mezzi kontra l-ligi, jew billi għamit użu ta' ismijiet foloz, jew ta, kwalifiki foloz, jew billi nqdejt b'qerq ieħor, ingann jew billi wrejt ħaġa b'oħra sabiex iġġiegħel titwemmen l-eżistenza ta; intraprizi foloz, jew ta ħila setgħa fuq ħaddieħor ta' krediti immaġinarji , sabiex tqanqal tama jew biza' dwar xi ġrajja kimerika, għamilt qligħ ta' aktar minn ħamest elef euro €5,000 bi ħsara tad-Dipartiment tas-Sigurta Socjali, il-Gvern ta' Malta u /jew xi entita u/ jew entitajiet ohra;

8. U aktar talli bi ħsara tad-Dipartiment tas-Sigurta Socjali, il-Gvern ta' Malta u/jew xi entita u/jew entitajiet oħra, għamilt qligħ ieħor b'qerq ta'aktar minn ħamest elef euro (€5,000).

   Il-Qorti kienet mitluba sabiex f'każ ta' sejbien ta' ħtija tikkundanna lill-akkuzat ghal ħlas ta' spejjes li jkollhom x'jaqsmu mal-ħatra ta' esperti jew periti fil-proceduri hekk kif ikkontemplat fl-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta'Malta.

Rat illi din il-kawża ġiet assenjata lilha b'digriet mogħti mis-S.T.O. il-Prim'Imħallef fit-8 ta' Awwissu 2023;

Rat id-digriet tagħha tal-4 ta' Settembru 2023 fejn laqgħet it-talba tad-Direttur tas-Sigurta' Soċjali u d-Direttur Ġenerali tal-Għajnuna Finanzjarja u Osservanza ammetthom fil-proċeduri bħala parti offiża a tenur tal-artikolu 410(5) tal-Kap. 9;

Semghet lill-Ufficjal Prosekutur fis-seduta tal-20 ta' Settembru 2023, jaqra l-akkużi u jikkonfermahom bil-ġurament u rat id-dokumenti ppreżentati flimkien mal-akkużi;

Semgħet lill-imputat waqt l-eżami jwieġeb li huwa ħati tal-imputazzjonijiet kollha;

Il-Qorti wissiet lill-imputat bl-iktar mod solenni dwar il-konsegwenzi legali tal-ammissjoni tiegħu, u wara illi kkonċedietlu ħin biex jirrikonsidra din id-dikjarazzjoni ta' ħtija u sabiex jerga' jikkonsulta mad-difensur tiegħu, kif ukoll wara li spjegatlu n-natura u s-serjeta` tal-reati li jinsab mixli bihom, il-konsegwenzi ta' dikjrazzjoni tal-ħtija u l-piena erogabbli, semgħet lill-imputat jikkonferma l-ammissjoni tal-ħtija tiegħu.

Rat id-digriet tagħha tal-20 ta' Settembru 2023 li permezz tiegħu laqgħet it-talba tal-imputat sabiex isir fir-rigward tiegħu rapport ta' qabel is-sentenza a tenur tal-artikolu 6(2) tal-Kap. 446 tal-Liġijiet ta' Malta;

Semgħet ix-xhieda tal-Uffiċjal tal-Probation Odelsie Vella Bayliss u rat ir-rapport ta' qabel is-sentenza Dok. OS;

Semgħet lill-partijiet kollha jaqblu illi l-ammont meħud illegalment mill-imputat għad-detriment tad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali huwa ta' €24,023.21 u li l-bilanċ dovut illum wara li tnaqqsu xi ammonti mill-ħlas ta' benefiċċji oħrajn, huwa ta' €23,083.11;

Semghet is-sottomissjonijiet tal-partijiet dwar il-piena u semgħet lill-Prosekuzzjoni tiddikjara li m'hijiex qiegħda tinsisti li tingħata piena karċerarja effettiva;

Rat id-dokumenti kollha akkwiżiti fl-atti;

Rat l-atti kollha tal-proceduri;

Ikkunsidrat;

Illi fuq l-ammissjoni volontarja u inkondizzjonata tal-imputat, fil-preżenza tal-Avukat difensur tiegħu u dan wara li ġew osservati d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 392A tal-Kap. 9, il-Qorti m'ghandhiex triq ohra salv li ssib lill-imputat hati tal-imputazzjonijiet kollha għajr naturalment għal dawk li ġew irtirati mill-Prosekuzzjoni.

Għall-finijiet tal-piena, il-Qorti kkunsidrat diversi fatturi, fosthom il-gravita' tar-reati li qiegħed jinstab ħati tagħhom l-imputat u l-ammont sostanzjali li nkiseb mill-imputat b'riżultat tal-kommissjoni ta' dawn ir-reati. Iżda ħadet ukoll qies tal-fedina penali netta tal-imputat, kif ukoll tal-fatt illi huwa ammetta l-ħtija tiegħu fl-iktar stadju bikri tal-proċeduri. Fuq kollox, il-fatt illi l-imputat iddikjara li huwa dispost li jħallas lura lid-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali l-ammont minnu meħud illegalment u l-fatt illi l-partijiet qegħdin fi trattattivi biex jintlaħaq ftehim formali għar-ripagament tal-bilanċ dovut, bin-nifs.

Il-Qorti qieset ukoll il-fatt illi l-istess att, ċioe' l-falsifikazzjoni tal-att u l-użu tiegħu mill-imputat, ta lok għall-ksur ta' diversi dispożizzjonijiet tal-liġi, fosthom l-artikoli 167, 183 u 185 kif ukoll l-artikolu 188 tal-Kap. 9 - ċioe' li għamel dikjarazzjoni falza jew ta tagħrif falz lil awtorità pubblika. L-istess jgħodd għall-att konsistenti fl-użu tad-dokument falsifikat: dan jikkostitwixxi iktar minn reat wieħed, fosthom ir-reat taħt l-artikoli 169, 184, 185 u 188 tal-Kap. 9, kif ukoll il-mezz għall-kommissjoni tar-reat ta' frodi taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9. Għaldaqstant, bl-applikazzjoni tal-prinċipju tal-konkorrenza formali ta' reati u pieni, għanda tingħata l-piena biss għar-reat l-iktar gravi fost dawk li ġew kommessi permezz tal-istess att.

Bl-ammissjoni tal-imputat għar-reat ta' truffa taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9, huwa ma jistax jinstab ħati wkoll għar-reat tal-frodi innominata taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9 għaliex dan ir-reat jinstab ħati tagħha min jagħmel xi qligħ ieħor b'qerq mhux imsemmi fl-artikoli ta' qabel u għalhekk il-Qorti sejra tastjeni milli tieħu konjizzjoni tal-imputazzjoni bin-numru tmienja (8) dwar ir-reat taħt l-artikolu 309 tal-Kap. 9.

Dan magħdud il-fatt illi uħud mir-reati addebitati lill-imputat evidentement twettqu bħala mezz għall-fini għall-kommissjoni ta' reati oħrajn li jinsab mixli bihom. Hekk per eżempju, ir-reat fl-ewwel imputazzjoni twettaq bħala mezz għall-fini għall-kommissjoni tar-reat fit-tieni imputazzjoni, u l-istess ir-reat fit-tielet imputazzjoni, li ġie kommess bħala mezz għall-fini tat-twettiq tar-reat addebitat fir-raba' imputazzjoni. Fl-istess waqt, il-Qorti fehmet ukoll – anke fin-nuqqas ta' prova kuntrarja fl-atti proċesswali – li r-reati kommessi bil-falsifikazzjoni u l-użu tad-dokument iffalsifikat twettqu sewwasew bħala mezz għall-kommissjoni tar-reat ta' frodi. Isibu riskontru għalhekk id-dispożizzjonijiet tal-artikolu 17(h) tal-Kap. 9.

Ir-reat l-iktar gravi fost is-sensiela ta' reati li l-imputat ammetta l-ħtija dwarhom, huwa dak taħt l-artikolu 308 tal-Kap. 9 li, bl-applikazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-artikolu 310(1)(a) tal-Kap. 9, jipprovdi għal piena ta' priġunerija minn sentejn sa disa' snin billi l-ammont tal-ħsara magħmula mill-imputat jeċċedi s-somma ta' €5,000.

Mizmumin ferm dawn il-konsiderazzjonijiet kollha, il-Qorti tqis illi filwaqt li l-iktar piena idoneja hija waħda karċerarja, hemm raġunijiet tajbin u validi fiċ-ċirkostanzi, biex tapplika d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 28A tal-Kap. 9.

Għal dawn il-motivi kollha, filwaqt li tastjeni milli tieħu konjizzjoni tal-imputazzjoni bin-numru tmienja (8) għaliex hija alternattiva għall-imputazzjoni bin-numru sebgħa (7) u wara li rat l-Artikoli 17(h), 18, 167, 169, 183, 184, 185, 188, 308 u 310(1)(a) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, qiegħda ssib lil DYLAN SCHEMBRI ħati fuq ammissjoni tiegħu stess, tal-imputazzjonijiet l-oħra kollha u tikkundannah sentejn priġunerija iżda bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta tordna li din is-sentenza ma tidħolx fis-seħħ ħlief jekk fi żmien tliet (3) snin, il-ħati jikkommetti reat ieħor li għalih hemm piena ta' priġunerija.

A tenur ta' l-Artikolu 28A(4) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti spjegat lill-ħati bi kliem ċar ir-responsabilità tieghu taħt l-Artikolu 28B tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta jekk huwa jikkommetti, matul il-perijodu operattiv ta' din is-sentenza sospiza, reat li għalih hemm piena ta' priġunerija.

Bl-applikazzjoni tal-Artikolu 532A tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta li jirrendi applikabbli d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 24 tal-Att dwar il-Probation, Kapitolu 446 tal-Liġijiet ta' Malta, tordna lil DYLAN SCHEMBRI jħallas lid-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali is-somma ta' tlieta u għoxrin elf u tlieta u tmenin Euro u ħdax-il ċenteżmu (€23,083.11) rappreżentanti d-danni sofferti mill-istess Dipartiment b'riżultat tad-delitti li dwarhom qed tinstab ħtija u jekk ikun il-każ li jintlaħaq ftehim bejn il-partijiet dwar il-modalita' u ż-żmien tal-ħlas, dan il-ħlas għandu jsir skont kif jiġi miftiehem bejn il-partijiet.

Billi ma jirriżultax li ġew nominati esperti f'dawn il-proċeduri, tastjeni milli tieħu konjizzjoni tat-talba tal-Prosekuzzjoni ai termini tal-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta.

Għall-fini tal-Artikolu 28A(8) tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta, tordna li kopja ta' din is-sentenza tintbagħat lir-Reġistratur tal-Qorti.

Ai termini ta' l-Artikolu 392A(2) tal-Kap. 9 tal-Liġijiet ta' Malta, il-Qorti tordna li fi żmien sitt (6) ijiem tax-xogħol l-Avukat Ġenerali jingħata aċċess għal kopja skenjata ta' l-atti, flimkien ma' aċċess għal kopja skenjata ta' din is-sentenza.

DR. RACHEL MONTEBELLO
MAĠISTRAT.